

معرفی چهار طرح پژوهشی برتر مراغه در حوزه سلامت

مراغه- ایرنا- رییس دانشکده علوم پزشکی مراغه گفت: ۲۴ طرح پژوهشی حوزه بهداشت و سلامت این شهرستان به مناسبت هفته پژوهش مورد ارزیابی قرار گرفت و چهار مورد از این تعداد به عنوان طرح‌های برتر مشخص شد.

به گزارش ایرنا دکتر اللهوردی ارجمند روز دوشنبه در جلسه معرفی طرح‌های برگزیده پژوهشی این دانشکده که با حضور جمعی از خبرنگاران برگزار شد، افزود: این طرح‌های پژوهشی توسط اعضای هیئت علمی این دانشکده شامل «دکتر بهزاد ابراهیم»، «دکتر لاله پیاوه»، «دکتر علی عبدالله نژاد» و «دکتر مجتبی ضیائی» انجام شد.

وی اضافه کرد: «تولید ژل دوگانه بر پایه اولئونژول روغن گیاهی و ژلاتین جهت جایگزینی روغن قنادی محصولات نانوائی» و «بررسی تغییرات زمان مکانی غلظت ترکیبات بنزن، تولون، اتیل بنزن و زایلن در هوای محیطی شهر مراغه» از جمله این طرح‌هاست.

دکتر ارجمند ادامه داد: «بررسی ارتباط سطح سرمی پپتید شبه –متورین و پپتید آیریزین با شاخص‌های گلاسیمیربال شاخص‌های استرس اکسیداتیو و التهابی، فراسنج‌های لیپیدی، شاخص‌های تن سنجی و وضعیت دریافت غذایی در بیماران دیابتی نوع دو چاق، افراد چاق و افراد با وزن نرمال» و همچنین «تاثیر گیاه دارویی تهیه شده از گیاه بامیه روی قند و چربی خون» نیز جزو چهار طرح برتر دانشکده در سال جاری است.

وی این را هم بیان کرد که پیشرفت علمی کشورمان در طول انقلاب اسلامی بسیار مشهود بوده و این پیشرفت‌ها مرهون پژوهشگران جوان و انقلابی است.

ارتباط معنی دار داروی گیاه بامیه با قند و چربی خون

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات گیاهان دارویی دانشکده علوم پزشکی مراغه که یکی از چهار طرح برتر پژوهشی سال جاری را به ثمر نداشت، بیان کرد: داروی گیاهی تهیه شده از میوه گیاه بامیه بر کاهش شاخص‌های قند و چربی خون و نیز التهاب در بیماران دیابتی نوع دوم اثر معنی دار مطلوب دارد.

دکتر «مجتبی ضیائی» افزود: دیابت نوع ۲ یکی از بیماری‌های متابولیکی شایع در سراسر جهان است که طبق تخمین‌های جدید اتحادیه بین‌المللی دیابت، پیش‌بینی می‌شود که طی ۲۰ سال آینده ۷۰۰ میلیون نفر از جمعیت جهان به دیابت مبتلا شوند.

وی ادامه داد: برآورد می‌شود که از هر پنج نفر ایرانی یا یک نفر به دیابت مبتلاست یا اینکه در معرض ابتلا به دیابت قرار دارد.

دکتر «ضیائی» با بیان اینکه به رغم پیشرفت‌های اخیر در مراقبت‌های پزشکی، دیابت همچنان یکی از بیماری‌های پرهزینه به شمار می‌رود و کنترل نکردن مناسب آن سبب بروز عوارض مختلف مانند بیماری قلبی عروقی، رتینوپاتی، نفروپاتی و نوروپاتی می‌شود.

وی با این مقدمه چینی به نتایج پژوهش اشاره کرد و افزود: گیاه دارویی بامیه (Abelmoschus esculentus) گیاهی است گل‌دار از خانواده پنیرکیان که در طب سنتی به عنوان ماده پائین آورنده لیپید و گلوکز خون استفاده می‌شود.

عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی مراغه ادامه داد: در اولین کارآزمایی بالینی انجام شده در این دانشکده، ۱۰۰ بیمار دیابتی تیپ دو با سن بین ۴۰ تا ۶۰ سال به صورت تصادفی به دو گروه درمان و دارونما تقسیم شدند.

به گفته وی گروه اول کپسول‌های حاوی هزار میلی گرم از پودر میوه بامیه را سه بار در روز طی مدت سه ماه مصرف کردند؛ درحالی که گروه دیگر دوز مشابهی از دارونما را مصرف کردند.

دکتر ضیائی افزود: هر دو گروه به صورت مداوم به برنامه درمانی ضد دیابت و رژیم غذایی استاندارد پایبند بودند و در آغاز و پس از سه ماه، فاکتورهای مختلف از جمله قند خون ناشتا، انسولین، HbA1C، کلسترول، تری‌گلیسرید، HDL، LDL، پروتئین (CRP)، آزمایش‌های کبدی و کلیوی، فشار خون (BP) و تغییرات BMI اندازه‌گیری شدند.

عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی مراغه اضافه کرد: نتایج به‌طور کلی نتایج نشان دهنده این بود که بیمارانی که در گروه درمان با کپسول تهیه شده از میوه گیاه بامیه قرار گرفته بودند، کاهش معناداری در میزان قند خون ناشتا، HbA1C، کلسترول تام و تری‌گلیسرید در مقایسه با شروع مطالعه و همچنین گروه دارونما داشتند.

به گفته **دکتر «ضیائی»** همچنین بیماران گروه بامیه پس از سه ماه درمان دارای سطح پایین‌تری از شاخص التهابی hs-CRP نسبت به گروه دارونما بودند.

وی این را هم بیان کرد که هیچ عارضه‌ای از جمله مشکلات کبدی، کلیوی و فشار خون یا عوارض جانبی دیگری در گروه‌های مصرف‌کننده کپسول گیاهی بامیه مشاهده نشد.

وی به نتایج این پژوهش هم اشاره و بیان کرد: مصرف همزمان کپسول گیاهی بامیه در بیماران دیابتی نوع دوم با دوز هزار میلی گرم سه بار در روز به مدت سه ماه، موجب بهبود پروفایل چربی، کنترل قند خون و التهاب مزمن می‌شود.

مطالعه روی ۹۳ بیمار دیابتی نوع دو چاق، افراد چاق و افراد با وزن نرمال

عضو هیئت علمی گروه تغذیه و صنایع غذایی دانشکده علوم پزشکی مراغه که یکی دیگر از پژوهش‌های برتر حوزه بهداشت و سلامت این شهرستان را با مطالعه روی ۹۳ بیمار دیابتی نوع دو چاق، افراد چاق و افراد با وزن نرمال انجام داده است، بیان کرد: دیابت به عنوان یک مشکل جدی درمان شده برای سلامت با اختلالاتی مانند مقاومت به انسولین، دیس‌لیپیدمی و التهاب شناخته می‌شود.

دکتر لاله پیاوه افزود: پپتید شبیه متورین و آیریزین آدیپوکین‌های تازه کشف شده در متابولیسم گلوکز و لیپید و هموستاز متابولیکی و انرژی‌زایی نقش دارند و التهاب و استرس اکسیداتیو را تسکین می‌دهند.

به گفته وی این مطالعه مورد شاهدهی بین سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۱ روی ۹۳ نفر (۳۲ بیمار دیابتی چاق نوع ۲، ۳۱ چاق سالم، ۳۰ نفر با وزن طبیعی سالم) انجام شد و نتایج مطالعه نشان داد که سطح سرمی Metrnل و آیریزین در بیماران دیابتی چاق نسبت به افراد سالم با وزن طبیعی به‌طور معنی‌داری پایین است.

وی ادامه داد: همبستگی معنی‌داری بین سطح Metrnل و TNF-a و hs-CRP مشاهده شد و همبستگی بین Metrnل و IL-۶ در حد آستانه بود.

عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی مراغه افزود: همچنین در این مطالعه، همبستگی منفی معنی‌داری بین سطح Metrnل و اندازه‌های تن سنجی و ترکیب بدن به استثنای توده بدون چربی و توده عضلانی اسکلتی مشاهده شد و IL-۶ همبستگی منفی با آیریزین در بیماران چاق مبتلا به دیابت نوع دو داشت.

تولید ژل جایگزین روغن قنادی در محصولات نانوائی

«تولید ژل دوگانه بر پایه اولئونژول روغن گیاهی و ژلاتین جهت جایگزینی روغن قنادی محصولات نانوائی» عنوان یکی دیگر از پژوهش‌های برتر دانشکده علوم پزشکی مراغه در سال جاری است.

عضو هیئت علمی گروه تغذیه و صنایع غذایی دانشکده علوم پزشکی مراغه که این پژوهش را با به سرانجام رسانده و اکنون به دنبال تجاری‌سازی محصول است، گفت: چربی‌های جامد به‌طور

گسترده در محصولات غذایی به دلیل چندین مزیت عملکردی نسبت به روغن های مایع، استفاده می شود با این حال نگرانی از اثرات منفی آنها بر سلامت انسان به علت آنکه از سطح بالایی از اسیدهای چرب اشباع تشکیل شده اند، همواره یکی از دغدغه های تغذیه ای است.

دکتر بهزاد ابراهیمی افزود: انواع بیماری های قلبی - عروقی، کبد چرب و سرطان های دستگاه گوارش با مصرف چربی های اشباع رابطه مستقیم دارد. به گفته وی استفاده از روغن های مایع گیاهی به جای روغن های جامد و نیمه جامد (چربی ها) در محصولات غذایی، با هدف کاهش خطرهای سلامتی، چالش بزرگی در فرمولاسیون های غذایی

است چون این روغن ها اغلب فاقد توانایی ایجاد خواص حسی- کاری چربی ها هستند. وی ادامه داد: یک دسته از روغن های پرمصرف جامد و نیمه جامد که از اسیدهای چرب اشباع بالا برخوردار هستند، روغن های قنادی است.

دکتر ابراهیمی افزود: اصطلاح روغن شورتینگ که در ایران به نام روغن صاف قنادی هم معروف است به چربی اطلاق می شود که به لحاظ رئولوژیکی همانند کره و مارگارین، نیمه جامد و پلاستیکی (نه نرم و نه سفت) هستند و توانایی در نرم و روان کردن ساختار ترکیبات غذایی را دارد.

وی افزود: این روغن ها جایگزین کره و مارگارین در تولید فرآورده های مختلف همانند فرآورده های نانوائی و خامه ویژه شیرینی سازی شده است. **عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی مراغه** افزود: روغن قنادی در ترکیب خمیر نان و شیرینی، شبکه گلوتن را پاره می کند و این عمل منجر به نرم شدن ذرات گلوتن و در نتیجه تولید محصول نرم

و با قابلیت هوادهی مناسب می شود. **دکتر ابراهیمی** ادامه داد: روغن های قنادی از تری گلیسریدهایی با اسیدهای چرب اشباع و غیراشباع تشکیل شده است که محتوای اسیدهای چرب اشباع تعیین کننده درجه سفتی و پلاستیسیته آنهاست.

به گفته وی روغن های قنادی می تواند همراه و یا بدون امولسیفایر ساخته شود؛ روغن قنادی تولید شده در ایران معمولاً از هیدروژناسیون روغن های گیاهی وارداتی به دست می آید که معمولاً دارای اسید چرب ترانس هستند.

وی اضافه کرد: این نوع روغن قنادی ها به روش هیدروژناسیون جزئی روغن سویا یا پنبه دانه بر اساس اندیس یدی بین ۶۵ تا ۸۰ تولید می شوند و میزان عدد یدی بیانگر میزان اشباعیت اسیدهای چرب موجود در روغن است.

عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی مراغه بیان کرد: همچنین روغن های قنادی بر پایه روغن پالم توسط فرآیند جز به جز کردن یا مخلوط کردن پالم و روغن سویا نیز تولید می شود که در سالهای اخیر برای کاهش اسیدهای چرب ترانس در طی فرآیند هیدروژناسیون رایج شده است.

به گفته **دکتر ابراهیمی**، در سالهای اخیر استفاده از اولئوژل ها، که در حقیقت روغن های مایع برخوردار از خواص فیزیکی و حسی چربی ها هستند، مورد توجه قرار گرفته اند. **عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی مراغه** افزود: اولئوژل ها سیستم های لیپیدی نیمه جامدی هستند که با افزودن ارگانوژلاتورها به روغن ها تهیه می شود؛ ارگانوژلاتورها، قادر به تشکیل شبکه

سه بعدی کریستالی و ثابت نگهداشتن فاز مایع در داخل شبکه هستند. به گفته وی از ارگانوژلاتورهای مختلفی می توان برای تولید اولئوژل استفاده کرد و می توان آنها را به درشت مولکول ها (پروتئینی و پلی ساکاریدی) و ریز مولکول ها (مومها، اسیدهای چرب اشباع،

فیتواسترول ها و سورفاکتانت های با HLB پایین مانند مونوگلیسریدا و اسپان ها) تقسیم کرد. **دکتر ابراهیمی** این را هم بیان کرد که از روغن های مفید مختلفی می توان برای تولید اولئوژل ها استفاده کرد؛ روغن کلزا، اسیدهای چرب غیر اشباع بالاتری نسبت به اسیدهای چرب اشباع دارد و برای مصرف کنندگانی که تمایل به دریافت اسیدهای چرب غیراشباع بالاتری دارند، می تواند مفید باشد.

وی اضافه کرد: فرآیند تولید ژل های دوگانه در سه مرحله شامل تولید اولئوژل، هیدروژل و مخلوط کردن این دو فاز با سرعت بالا را شامل می شود و به دلیل استفاده از دو فاز در این سیستم، از ویژگی های منحصر به فردی برخوردار هستند که از جمله آنها می توان به درون پوشانی و تحویل توام عوامل هیدروفیلوهیدروفوب، پایداری بهتر در دمای اتاق، قابلیت مالیدن، امکان اصلاح خواص

سیستم با تغییر نسبت ها اشاره کرد.

مناطق مرکزی شهر مراغه بیشترین آلودگی هوا را دارد
«بررسی تغییرات زمانی»ndash؛ مکانی غلظت ترکیبات بنزن، تولوئن، اتیل بنزن و زایلن (BTEx) در هوای محیطی شهر مراغه» عنوان یکی دیگر از طرح های پژوهشی برتر سال جاری این شهرستان

است که آلودگی هوا در مناطق مرکزی شهر مراغه را گوشزد می کند. **عضو هیئت علمی گروه بهداشت دانشکده علوم پزشکی مراغه** که این پژوهش را به سرانجام رسانده، بیان کرد: یکی از مهمترین آلاینده های هوا در شهرها ترکیبات آروماتیک حلقوی است.

دکتر علی عبدالله نژاد ادامه داد: بسیاری از ترکیبات آروماتیک حلقوی با توجه به طبقه بندی مواد سرطانزا توسط موسسه بین المللی تحقیقات سرطان، در دسته ی یک و برخی در دسته دوم مواد سرطانزا قرار می گیرد و با توجه به مطالعات، یکی از مهمترین دلایل گسترش روزافزون بیماری های غیرواگیر به ویژه انواع سرطان ها، آلاینده های زیست محیطی به ویژه آلودگی هوای ناشی از

ترکیبات آروماتیک حلقوی است. به گفته وی امروزه یکی از مهمترین اقدامات موثر در کنترل بیماری های غیر واگیر پیشگیری از آلودگی هوا ناشی این ترکیبات سرطان زاست و بر همین اساس این پژوهش با هدف بررسی تغییرات

مکانی- زمانی بنزن، تولوئن، اتیل بنزن، و زایلن ها(BTEx)، و ارزیابی خطر بهداشتی آنها بر شهروندان شهر مراغه، انجام گرفت. وی به روش این پژوهش هم اشاره کرد و ادامه داد: تعداد ۶۰ نمونه هوا در صبح و عصر از ۱۵ نقطه با ترافیک کم تا زیاد جمع آوری شد که براساس نتایج به دست آمده غلظت BTEx در مناطق

پرترافیک تقریباً پنج برابر بیشتر از مناطق کم ترافیک بود. به گفته وی بیشترین میانگین غلظت BTEx در فصل زمستان به دلیل انتشار از گرمایش منازل، وارونگی دمایی و افزایش غلظت آلاینده ها بیشتر از سایر فصل ها بود.

عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی مراغه افزود: میانگین غلظت سالانه بنزن، تولوئن، اتیل بنزن، زایلنو کل ترکیبات BTEx به ترتیب ۲/۲۹، ۵۲/۸، ۵/۰، ۴/۴۷ و ۱۲/۷۵ میکروگرم در مترمکعب بود.

وی افزود: علاوه بر این ترافیک سنگین وسایل نقلیه و کمبود رادیکال های هیدروکسیل (OH%)منجر به افزایش غلظت بالاتر BTEx در ساعات شلوغی در مقایسه با ساعات غیر شلوغی شد. **دکتر عبدالله نژاد** افزود: خطر ابتلا به سرطان مادام العمر استنشاقی (ILCR) برای بنزن و اتیل بنزن در سه گروه سنیکمتر از یکسال، ۲ تا ۱۸، و ۱۹ تا بیشتر از۷۰ سال در محدوده۷-۱۰×؛ ۶۳/۲ times؛ ۱۴/۵ و ۱۰×؛ ۵۳/۲×؛۲۹/۱-۷-۱۰times؛ تخمین زده شد که نشان دهنده این است که مقدار ILCR بنزن کودکان و بزرگسالان از مقادیر توصیه شده فراتر رفتند.

صفحه 2 | 1
قدرت گرفته از پرتال شمس - ITShams.ir